

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดนครราชสีมา

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวระวังโรคไหม้ (Rice Blast)

ประจำเดือน สิงหาคม 2563

แจ้งเตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวระวังโรคไหม้ข้าวระบาด (Rice Blast) เนื่องจากช่วงนี้สภาพอากาศปิด ท้องฟ้าครึ้ม ร้อนอบอ้าวแต่ไม่มีแดด กลางคืนมีน้ำค้างลง อากาศแห้งในตอนกลางวัน และความชื้นสัมพัทธ์สูงในตอนกลางคืน เป็นสภาวะอากาศที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc. ซึ่งเป็นเชื้อสาเหตุโรคไหม้ของข้าว โดยเฉพาะในช่วงนาปีพันธุ์ที่ไวต่อช่วงแสง เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105, กข 15, พิษณุโลก 3, กข 6 และพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวหนาแน่น อับลม และมีการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่สูง

ลักษณะอาการของโรคไหม้ (Rice Blast)

หากพบการระบาด **ในระยะกล้า** ใบมีแผลเป็นจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปดา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร ซึ่งแผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพับตาย อาการคล้ายถูกน้ำร้อนลวก **ในระยะแตกกอ** ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลซ้ำสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ และ**ในระยะออกรวง** (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อดูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

แผลรูปดาตรงกลางมีสีเทา

อาการใบไหม้คล้ายน้ำร้อนลวก

โรคไหม้ระบาดในแปลงกล้า

อาการโรคไหม้ในระยะข้าวออกรวง

วิธีการป้องกันและกำจัด

1. หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ
2. หว่านข้าวโดยใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม 15 - 20 กก./ไร่ หากสูงเกินทำให้ข้าวขึ้นหนาแน่นอากาศไม่ถ่ายเท
3. หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเกินความจำเป็น สูงถึง 50 กก./ไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว
4. ปลูกโดยใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2
5. พบการระบาดของโรคใบไหม้ ให้ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตรฉีดพ่น
6. สำหรับแหล่งที่เคยมีโรคระบาด ควรพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คาซูกะมัยซิน ไตรโซคลาโซล คาร์เบนดาซิม และสามารถคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราดังกล่าว โดยวิธีการใช้ และอัตราการใช้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากบนภาชนะบรรจุ

ที่มา : องค์ความรู้เรื่องข้าว สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว และ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

นางสาววารินทร์ ฟ้าคุ้ม ฝ่ายอารักขาพืช สำนักงานเกษตรอำเภอเฉลิมพระเกียรติ 044-321495

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดนครราชสีมา

เตือนเกษตรกรเฝ้าระวังเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว

ประจำเดือนสิงหาคม 2563

แจ้งเตือนให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหมั่นสำรวจนาข้าว เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นศัตรูข้าวที่มีความสำคัญ สร้างความเสียหายกับต้นข้าวโดยตรง และยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุของโรคใบหงิกหรือโรคจุ่มมาสู่ต้นข้าว ทำให้ต้นข้าวไม่สามารถออกรวง ผลผลิตข้าวลดลงอย่างมากอาจถึง 70 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการทำลาย เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากกาบใบข้าวบริเวณโคนต้นเหนือนระดับผิวน้ำ ส่งผลให้ต้นข้าวแห้งตาย ให้หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ลักษณะการทำลาย

การแพร่ระบาด

พบอาการในระยะข้าวแตกกอถึงระยะข้าวออกรวง

สาเหตุการระบาด

1. การปลูกข้าวอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการพัก หรือคันด้วยการปลูกพืชชนิดอื่น
2. การหว่านข้าวโดยใช้อัตราเมล็ดพันธุ์สูงมาก กล่าวคือ 30 - 40 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้มีต้นข้าวหนาแน่นเกินไป เกิดความอับชื้นเหมาะแก่การอยู่อาศัยและแพร่พันธุ์ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
3. ใช้พันธุ์ข้าวชนิดเดียวปลูกติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน
4. การขังน้ำในระดับสูงในแปลงนาตลอดเวลา โดยไม่มีการระบายน้ำออกให้แห้งบ้างสลับกันไป
5. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดที่ไม่ถูกต้องของเกษตรกร และการใช้ปุ๋ยเคมีประเภทไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป

ลักษณะการทำลาย

อาการของแปลงที่ถูกเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเข้าทำลาย

